

دوباره آوار زلزله

زلزله چهارشنبه شب «زهان» در خراسان جنوبی 6 کشته برجا گذاشت که 5 نفر آنها عضو يك خانواده بودند ...

زلزله چهارشنبه شب #171; زهان» در خراسان جنوبی 6 کشته برجا گذاشت که 5 نفر آنها عضو يك خانواده بودند

دوباره آوار زلزله

دوازدهم شهریورماه وقتی خبر وقوع زلزله‌ای به بزرگای 5/2 ریشتر در روستاهای خراسان جنوبی منتشر شد و کشته‌ای نداد، معاون بازسازی مسکن روستایی خراسان جنوبی در گفت‌وگو با جام‌جم، دلیل آن را مقاوم‌سازی خانه‌های روستایی عنوان کرد، اما حالا پس از گذشت چند ماه، این سرزمین زلزله‌خیز بار دیگر لرزید و با لرزش 5/5 ریشتری خود نه‌تنها جان شش نفر را گرفت، بلکه دو روستا را کاملا تخریب و به چند روستای دیگر آسیب رساند.

حسن حسینی، معاون بازسازی مسکن روستایی خراسان جنوبی در زمان وقوع زلزله قبلی زهان، درباره آسیب نرسیدن به روستاهای منطقه به جام‌جم گفته بود: خانه‌های اهالی این روستاها پیش از این با وام‌های اعطایی این بنیاد، مقاوم و نوسازی شده است. (روزنامه جام‌جم، چهاردهم شهریور 91)

وی با اشاره به آغاز طرح مقاوم‌سازی واحدهای روستایی از سال 84 و بازسازی و نوسازی 3000 واحد در این مناطق افزوده بود: اکنون تمام خانه‌های زهان و حاجی‌آباد - مراکز اصلی وقوع زلزله - و روستاهای اطراف آنها بازسازی شده است.

این مقام مسئول در حالی از بازسازی کامل خانه‌های روستایی در بخش زهان و زیرکوه خبر داد که در زلزله اخیر، دو روستا در این منطقه به‌طور صددرصد و چند روستا نیز با تخریب 30 تا 70 درصدی مواجه شده است؛ روستاهایی که حالا مشخص شده خیلی هم مقاوم‌سازی نشده بودند؛ چرا که مدیرکل دفتر مدیریت بحران استانداری خراسان جنوبی روز گذشته اعلام کرد هزار واحد مسکونی در روستاهای این استان نامقاوم است.

1000 واحد نامقاوم

محمدعلی آخوندی در گفت‌وگو با مهر از مقاوم نبودن بیش از یک‌هزار واحد مسکونی در مناطق زلزله‌زده زهان خبر داد و گفت: حدود 1200 واحد مسکونی غیرمقاوم در مناطق زلزله‌زده روستایی از جمله درمیان، بیرجند، قاین و زیرکوه وجود دارد که نیازمند بازسازی و مقاوم‌سازی است.

وی با اشاره به این که در 37 روستای زلزله‌زده در چهار شهرستان بیرجند تقریباً خسارت‌های وارده درجه یک و درجه دو بوده است، عنوان کرد: طبق برآورد انجام شده 138 واحد بالای 90 درصد خسارت دیده و تخریبی است.

آخوندی ادامه داد: براساس بررسی انجام شده و تسهیلات دولتی که تاکنون به مردم اعطا شده، 60 هزار واحد مسکونی شهری و روستایی در استان مقاوم‌سازی شده است.

به هشدارها توجه نمی‌کنند

پنج کشته از شش کشته زلزله اخیر مربوط به يك روستا و يك خانه و خانواده است، خانه دوطبقه‌ای که صاحب آن به گفته مدیرکل بنیاد مسکن شهرستان قاین، حاضر به نوسازی منزل خود نشده بود.

محمدرضا میرزایی، با بیان این‌که خانه مذکور، تنها خانه دوطبقه روستای شاج بود که بسیار قدیمی و از خشت و گل بود، به جام‌جم

گفت: من شخصا حدود يك ماه پيش در سرکشي از اين روستا و در حضور فرماندار و ساير اهالي روستا، به اين خانواده اخطار دادم که خانه خود را تخلیه و مبادرت به مقاوم‌سازي آن کنند، اما آنها حاضر به اين کار نشدند. ميرزا يي با بيان اين که روستايي را #171; شاج; قابل سکونت نیست، تصريح کرد: از 60 خانه موجود در اين روستا تنها 7-8 خانه مقاوم‌سازي شده بود که هم‌اکنون نیز فقط همین خانه‌ها سالم باقي مانده است.

وي دليل رغبت نداشتن روستاييان به بازسازي منازل خود را نبود فرهنگ صحيح در اين زمينه از يك سو و فقر مردم منطقه از سوي ديگر عنوان کرد و گفت: اين در حالي است که بنياد مسکن نیز در اين زمينه تنهاست و صداي اين سازمان به جايي نمي‌رسد، در حالي که همه سازمان‌ها و از جمله جرايد و صدا و سيما بايد در اين خصوص اطلاع‌رساني و فرهنگ‌سازي کرده و روستاييان را به عواقب اين کوتاهي خود آگاه کنند.

خيس شدن چادرها

بخشدار زهان نیز با بيان اين که دو روستاي حسين‌آباد و شاج با حدود 120 خانوار در اين زلزله به‌طور صددرصد تخریب شده است، به جام‌جم گفت: اکنون تمام اين خانوارها در چادر اسکان داده شده‌اند.

محمدرضا قرائي با بيان اين که سه روستاي زردان، نخرد و عباس‌آباد نیز بين 30 تا 70 درصد تخریب شده است، افزود: کار امداد رساني و خدمات‌رساني به آسیب‌ديدگان از همان دقيق اوليه پس از وقوع زلزله و کار آواربرداري نیز از روز گذشته در روستاها آغاز شده است. وي با اشاره به کوهستاني و سرد بودن منطقه تصريح کرد: اکنون ديگر هيچ کدام از روستاييان از ترس زلزله حاضر به اقامت در منازل خود نيستند و از ما طلب چادر مي‌کنند؛ اين در حالي است که هواي منطقه بشدت سرد بوده و بارش باران نیز باعث خيس شدن چادرها و وقوع سيل در برخي مناطق شده است.

قرايي دليل خسارت‌زا بودن اين زلزله در مقايسه با زلزله سه ماه پيش زهان را، مدت زمان زياد آن اعلام کرد و افزود: اگرچه ريشتر اين زمين‌لرزه 5/5 درجه اعلام شده است، اما شدت زمين‌لرزه و تخریب‌ها نشان از بيشتر بودن اين رقم دارد، افزون بر اين، زلزله اين بار به کوه برخورد کرد و دوباره به زمين بازگشت که همین مساله باعث وارد آمدن خسارات بيشتري به منطقه شد.

وي با تاکيد بر اين که خانه‌هاي ويران شده در اين زمين‌لرزه قديمي و فرسوده بوده است، خواستار توجه بيشتر مردم و مسئولان به مقوله مقاوم‌سازي منازل مسکوني شد.

بخشدار زهان با بيان اين که بيشتر روستاييان تمايلي به ترک خانه‌هاي قديمي خود و بازسازي آنها ندارند، گفت: فقر مردم منطقه و کمبود تسهيلات ارائه شده براي بازسازي خانه‌ها از يك سو و رغبت نداشتن به اسکان در منازل ساخته شده بنياد مسکن از سوي ديگر باعث شده هنوز خانه‌هاي بازسازي نشده زيادي در روستاها وجود داشته باشد که هر لحظه احتمال فرو ريختن آنها وجود دارد.

قرايي يکي از دلايل تمايل نداشتن روستاييان به رها ساختن خانه‌هاي فرسوده و قديمي خود و اسکان در منازل ساخته شده بنياد مسکن را شکل و ابعاد کوچک اين خانه‌هاي سازماني اعلام کرد و افزود: روستاييان حاضر نيستند خانه خود را که در کنار زمين زراعي و انبار و طويله و دام‌هايشان است، رها کنند و در خانه‌هاي 40-50 متري ساخته شده در شهرک‌هاي بنياد مسکن زندگي کنند.

بخشدار زهان در پاسخ به اين پرسش که چرا بايد براي روستاييان خانه‌هاي 50 متري بدون انبار و طويله و با ساختار شهري احداث شود که حاضر به استفاده از آن نباشند، گفت: متاسفانه اين مشکلي است که کارشناسان بنياد مسکن بايد به آن پاسخ دهند که چگونه بدون ارزيابي ساختار منطقه و سبک زندگي روستاييان، اقدام به ساخت شهرک‌هاي اينچنيني براي روستاييان کرده‌اند.

وي با بيان اين که روستاهاي زيادي وجود دارد که اهالي آنها حاضر به ترک و مقاوم‌سازي منازل خود نيستند، يادآور شد: هم‌اکنون در روستاي سردوان زهان نیز حدود 100 خانوار در منزلي بسيار فرسوده و کهنه ساکن هستند که به هيچ عنوان حاضر به ترک منازل خود نيستند، اين در حالي است که اين خانه‌ها روي هم و به صورت فشرده در کنار رودخانه ساخته شده است و در صورت کوچک‌ترين اتفاقي، خسارت جبران‌ناپذيري به آن وارد خواهد شد.

فاطمه مرادزاده / گروه ايران